

# Газета Західноукраїнського національного університету

# Університетська Думка

ОСВІТА  
ДЛЯ СВІТЛА  
І СВІТУ!



Виходить з 28 жовтня 1994 року

№16-17 (553-559), 19 червня 2024 р.

## 55 РОКІВ УСПІШНО ПРАЦЮЄ НА ОСВІТНІЙ НИВІ КАФЕДРА ФІНАНСІВ ІМ. С. І. ЮРІЯ ФАКУЛЬТЕТУ ФІНАНСІВ ТА ОБЛІКУ ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ!

Відзначення пам'ятних дат з давніх-давен вважається доброю традицією, яка дає можливість не тільки повернутися в минуле, ще раз пережити найяскравіші миті пройденого шляху, а й зазирнути в майбутнє з надією на здійснення найзаповітнішої мрії.

Упевнено крокуючи нелегкою, але цікавою дорогою, створюючи власну історію, багату на знакові події й непересічні постаті, колектив кафедри фінансів ім. С. І. Юрія факультету фінансів та обліку Західноукраїнського національного університету з гордістю зустрічає своє 55-річчя.

За час науково-освітньої діяльності, знана на теренах України й закордоном кафедра, пройшла шлях, сповнений труднощів та перемог, роблячи вагомий внесок у розвиток економічної освіти України.

Були різні часи: змінювалася стратегія, колектив, матеріально-технічне оснащення, але незмінними залишалися цінності та пріоритети.

«Хто не любить минулого, той не гідний майбутнього», – говорили древні. Точніше й промовистіше важко висловитися.

Безсумнівно, що успіх та результативність діяльності колективу значно залежить від лідера, його особистих рис, зокрема якостей науковця, управлінця, психолога, кризового менеджера. За багаторічну історію кафедри її очолювали завідувачі-лідери: упродовж 1969–1975 рр. – к.е.н, доцент Олександр Григорович Пекун; 1975–1984 рр. – д.е.н., професор Володимир Леонтійович Андрущенко; 1984–1989 рр. – д.е.н., професор Михайло Максимович Олексієнко; 1989–1994 рр. – к.е.н., доцент Андрій Антонович Фліссак; 1994–2007 рр. – д.е.н., професор Сергій Іллчч Юрій; 2007–2023 рр. – д.е.н., професор Ольга Павлівна Кириленко; з 2023 р. і дотепер – д.е.н., професор Андрій Ігорович Крисоватий.

За роки, що минули, Вами підготовлено сотні висококваліфікованих фахівців та вчених, які працюють в усіх куточках нашої держави та знані у багатьох країнах світу.

Дякую кожному із Вас за сумлінну роботу на кафедрі, відданість студентам й любов до університету.

В усі часи освіта та наука – це престиж держави, її інтелектуальний та духовний поступ. Сьогодні Ви виховуєте нову генерацію прогресивної молоді, формуєте її власний світогляд, виховуєте патріотизм, навчаєте не розгубитися у бурхливому вирі життя, йти до своєї мети.

Багаторічний шлях кафедри – це яскравий приклад самовідданої праці колективу, якому притаманні висока професійність та вміння бути відповідальними.

Ви зберегли академічні традиції, розвинули наукову школу, сформували нове покоління громадян-патріотів, стали невід'ємною частиною Західноукраїнського національного університету, примноживши інтелектуальну скарбницю вагомими здобутками.

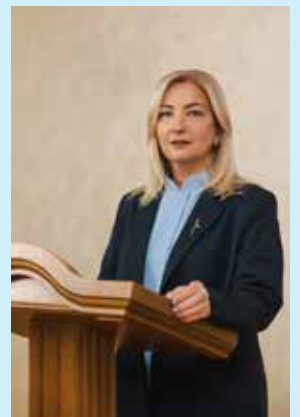
Маючи славу історію та багате на досягнення сьогодення, Ви впевнено дивитесь у майбутнє, стрімко розвиваєтеся, адже мистецтво жити – це жити з перспективою.

Переконана, що колектив кафедри фінансів ім. С. І. Юрія надалі буде сприяти прогресу наукової думки, робити свій внесок у розвиток української вищої школи.

Нехай якість Вашої освітньо-наукової діяльності завжди буде поза конкуренцією, а кожен день дарує цікаві ідеї й нові можливості.

Хай студентські лави расніють розумною, наполегливою, талановитою молоддю, абітурієнти мріють навчатися у Вас, а випускники ніколи не забувають. Бажаю, щоб ніколи не згасав вогонь завзягтя та невтомності у Вашому серці, а душу зігрівало тепло людської подяки за добрі справи, звершені на рідній українській землі!

Зі святковою шанобливістю – ректор ЗУНУ Оксана ДЕСЯТНЮК



Війна триває...

847-й день героїчного спротиву України російським окупантам

**РАЗОМ - ДО ПЕРЕМОГИ!****ВИСОКОПОВАЖНІ КОЛЕГИ, ДОРОГІ СТУДЕНТИ,  
ШАНОВНІ ВИПУСКНИКИ!**

Сьогодні час нестримно наближає нас до межі, що відокремлює минуле від прийдешнього, перегортає сторінки хроніки та засвідчує у життєвої історії. У ній немає нецікавих сторінок, чернеток і чистовиків, у ній є ми – обличчя факультету фінансів та обліку ЗУНУ.

Скільки прагнень, думок, емоцій переплелася доленосним мереживом у канві нашої з Вами життєвої історії. У ній немає нецікавих сторінок, чернеток і чистовиків, у ній є ми – обличчя факультету фінансів та обліку ЗУНУ.

Рідний колектив кафедри впевнено прямує до визначеної мети, реалізуючи основну місію та візію. Відданість працівників та науковців, які з 1969 року закладали підвалини фахових знань та формували покоління економічної еліти нації, стала поштовхом для підкорення нових вершин, натхненням до нових здобутків.

На час створення кафедри фінансових дисциплін у 1969 р. її колектив налічував 9 осіб, у тому числі 3 кандидати наук (О. Г. Пекун, В. П. Вихрущ, В. М. Гагладзе), та був сформований за рахунок запрошених молодих кандидатів економічних наук з закладів вищої освіти Києва, Одеси та фінансистів-практиків з інших міст. Сьогодні – це 12 докторів наук, професорів та 24 кандидати економічних наук, доценти, 5 викладачів, 4 докторанти, 85 аспірантів, 2 інженери, 1 економіст, серед яких 2 заслужені діячі науки і техніки України, 3 заслужені працівники освіти України, 1 почесний професор університету, 3 академіки Академії економічних наук.

Кафедра фінансів ім. С. І. Юрія – згуртована команда однодумців, висококваліфікованих спеціалістів-патріотів, знавців своєї справи, які впевнено крокують на зустріч майбутньому.

Ювілей кафедри фінансів ім. С. І. Юрія свідчить про те, що доробок, залишений науковцями, всупереч зазрілому часові й глумливим викликам моди, не припадає порохом, не заростає чортополохом.

Ми цінуємо минуле, але, базуючись на досягнутому, будемо майбутню.

Наука – це сфера пошуку людей творчої праці, робота яких є символом духовної свободи та розвитку особистості. З теплом у серці вітаю усіх, хто пов'язав свій життєвий літопис з кафедрою фінансів ім. С. І. Юрія. Зараз, як ніколи, суспільству потрібні нові ідеї, перспективні проекти та зв'язані прогнози у сфері фінансів. Роль і значущість наукового пошуку набувають особливої ваги саме у наш час, коли необхідно нарощувати оборонний потенціал держави, забезпечувати економічне зростання країни.

Бути фінансистом – нелегка, відповідальна та надзвичайно важлива праця. Переконали, що для тих, хто обрав цей фах за покликом душі, – він став доленосним.

Глибоко вдячний сивочолим наставникам, які плекають патріотичний дух та любов до рідної землі у молодого покоління. Ви – обереги Альма-матер, її традицій та цінностей. Примножуючи славу університету, своєю жертовною працею здійснюєте науковий поступ закладу вищої освіти. Від кожного із нас залежить, якою буде Україна завтра. Нам потрібно працювати ще наполегливіше, ще краще, адже попереду – нові загрози, перед якими ми маємо постати без страху в очах, а зі сміливістю й готовністю.

Бажаю Вам невичерпної енергії та наснаги для реалізації сміливих планів та цікавих задумів. Нехай невтомні серця наукової спільноти б'ються в унісон, а на кафедрі панує дух єдиної родини, що забезпечить упевнений поступ та додасть сили в усіх починаннях!

Примножуймо здобутки Західноукраїнського національного університету в ім'я нашого народу та перемоги України! Міцно тримайте у руках щит незламності та смолоскип глибокої віри у власні сили та Божий захист.

Vivat crescat floreat!

З повагою – голова Вченої ради,  
завідувач кафедри фінансів ім. С. І. Юрія Андрій КРИСОВАТИЙ

**ДОРОГІ ДРУЗИ ТА КОЛЕГИ,  
прийміть найщиріші побажання з нагоди 55-ліття  
кафедри фінансів ім. С. І. Юрія!**



Ювілей кафедри – це визначна подія на факультеті фінансів та обліку. Кафедра протягом свого існування успішно готує висококваліфіковані кадри для сфери фінансів української держави. Підготовлено тисячі спеціалістів, які є висококваліфікованими професіоналами фінансового сектору держави і є прикладом сумлінного і чесного ставлення до виконання своїх професійних обов'язків. У цьому величезна заслуга всього колективу кафедри, які, завдяки своєму професіоналізму, забезпечують студентів якісними знаннями, прищеплюють почуття патріотизму, формують високі моральні стандарти поведінки.

Вагомим є вклад кафедри у розвиток як вітчизняної, так і світової науки, завдяки чому кафедру фінансів ім. С. І. Юрія знають як в Україні, так і за кордоном.

Бажаю всім викладачам, співробітникам і студентам кафедри міцного здоров'я, щастя, впевненості у досягненні своїх мрій та бажань.

Андрій КІЗИМА, декан факультету фінансів та обліку ЗУНУ



Віхи історії

**СТАНОВЛЕННЯ І  
РОЗВИТОК КАФЕДРИ  
ФІНАНСІВ  
ІМ. С. І. ЮРІЯ ФФО ЗУНУ**

Заснування кафедри фінансів та формування її професорсько-викладацького колективу, без перебільшення можна сказати, визначили етапи зародження і розвитку всієї фінансової наукової школи Західного регіону України.

Нині кафедра фінансів ім. С. І. Юрія Західноукраїнського національного університету є одним із провідних наукових та навчальних центрів України у сфері фінансів. У розвитку кафедри за 55 років її функціонування можна виділити 5 етапів.

Перший етап (1969-1971 рр.) пов'язаний із створенням у 1966 р. Тернопільського факультету Київського інституту народного господарства. На факультеті тоді нараховувалося лише 75 студентів, які навчалися за двома спеціальностями: «Бухгалтерський облік і контроль» та «Фінанси і кредит».

У перші навчальні роки в невеликому викладацькому складі відділення, а далі факультету КІНГ викладачів-фінансистів не було. У 1968-1969 н.р. викладання фінансових дисциплін для студентів першого набору здійснювали викладач Богдан ІВАСІВ та, на умовах сумісництва, практичні працівники місцевих фінансових органів, серед них Остап ВАСИЛИК (згодом – Заслужений діяч науки і техніки України, д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту Київського національного університету імені Тараса Шевченка, радник Президента України з фінансових питань, головний редактор журналу «Фінанси України»).

У 1969 р. професорсько-викладацький склад кафедри налічував 9 викладачів, (у т. ч. 3 кандидати наук – Олександр ПЕКУН, Володимир ВИХРУЩ, Михайло ГАГЛАДЗЕ) і був сформований за рахунок запрошених молодих кандидатів економічних наук з вищих навчальних закладів країни та фінансистів-практиків.

Другий етап (1971-1991 рр.) пов'язаний із створенням Тернопільського фінансово-економічного інституту; тривав до проголошення незалежності України. Особливістю цього періоду було формування професорсько-викладацького складу із випускників інституту, а також запрошених практичних працівників та вчених з інших вищих навчальних закладів країни.

За радянських часів процес підготовки студентів проводився на основі єдиних навчальних планів. До вищих навчальних закладів централізовано доводилися типові навчальні програми з усіх дисциплін; єдиними для всіх були підручники, навчальні посібники, інше навчально-методичне забезпечення, яке формувалося в столичних навчально-методичних центрах.

(Закінчення на 3 стор.)

**«Відколи гроші в честі, нічого більше немає від заслуженої честі: роблячись по черзі то продавцями, то товаром, ми запитуємо не «який товар», а «яка ціна»? (Сенека)**

## СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК КАФЕДРИ ФІНАНСІВ ІМ. С. І. ЮРІЯ ФФО ЗУНУ

(Закінчення. Початок на 2 стор.)

Такий підхід, з одного боку, давав змогу забезпечити єдність змістовного наповнення навчання в межах спеціальності і значно спрощував методичну роботу викладачів. Разом з цим, централізоване керівництво змістом підготовки фахівців та його ідеологізація унеможливили прояви ініціативи, творчих і альтернативних підходів в роботі викладачів.

Третій етап (1991-2007 рр.) розпочався разом із проголошенням незалежності України; супроводжувався посиленням затребуваності фахівців з вищою освітою і суттєвим збільшенням контингенту студентів. В окремі роки на фінансово-економічному факультеті нашого закладу навчалось близько 20 академічних груп студентів денної форми і заочної форм навчання.

Крах командно-адміністративних засад керівництва відзначився і на вдосконаленні управління вищою освітою, адже вишам було надано автономні права, зокрема, і в організації навчального процесу. Характерним явищем для цього етапу було припинення централізованого доведення навчальних планів і програм, підручників і навчально-методичної літератури, які тепер самостійно розробляли викладачі. Проте, цей період – пошуку власної моделі вищої освіти в Україні і в межах наданої вишам самостійності у формуванні освітньої траєкторії – супроводжувався постійними і не завжди послідовними змінами в підготовці фахівців. Внаслідок такої суперечливої ситуації щорічно змінювалися навчальні плани, перелік фахових дисциплін, вдосконалювалися методичні засади підготовки студентів в напрямку врахування кращих світових стандартів.

Позитивною тенденцією даного періоду стало зростання на кафедрі кількості викладачів з науковими ступенями доктора і кандидата наук, завдяки створенню в університеті спеціалізованої вченої ради по спеціальності «Фінанси, грошовий обіг і кредит». Саме в даний період відбулося започаткування Тернопільської наукової школи з фінансів, грошового обігу і кредиту, яку очолює д.е.н., професор Сергій ЮРІЙ.

У 2001 р. частина викладачів кафедри була переведена на новостворену кафедру податків та фіскальної політики; таким же чином у 2002 р. була утворена кафедра фінансів суб'єктів господарювання нашого університету, пізніше трансформована у кафедру казначейської справи.

Четвертий етап (2007-2022 рр.) характеризувався стабілізацією та поступовим скороченням контингенту студентів і, відповідно, скороченням чисельності професорсько-викладацького складу. У 2007 р. до кафедри фінансів була приєднана кафедра казначейської справи. Це дало можливість посилити професорсько-викладацький склад, розширити його навчальні та наукові можливості відповідно до нових українських стандартів вищої освіти. У зазначений період відбувалося не лише якісне наповнення, але й кількісне зростання наукової школи з фінансів, грошового обігу і кредиту. Під керівництвом професорів кафедри були захищені дисертації не лише викладачами нашого, але й інших університетів з багатьох областей України. Високий професійний рівень викладачів кафедри підтверджений систематичним залученням їх до розробки нормативних актів, консультування органів влади, рецензування і опонування наукових робіт, керівництва науково-дослідними темами тощо.

У 2015 р. кафедра була названа на честь її колишнього завідувача, відомого українського вченого, д.е.н., професора заслуженого діяча науки і техніки України Сергія ЮРІЯ.

П'ятий етап (з 2022 р. і дотепер) розпочався разом із приєднанням кафедри фіскальної політики й оподаткування, що надало новий поштовх у розвитку кафедри фінансів ім. С.І. Юрія, сприяло утвердженню її як сучасного і потужного науково-навчального підрозділу Західноукраїнського національного університету з високим науковим потенціалом.

Динамічність даного періоду характеризується активізацією публічної присутності кафедри в освітньому інформаційному просторі, зокрема, завдяки науковим публікаціям, підтриманням і перевершенням досягнутого рівня науково-дослідних робіт, розвитком міжнародних зв'язків, зростанням масштабів підготовки здобувачів ступеня доктор філософії і докторів наук. Зміни у структурі факультету фінансів та обліку ЗУНУ, якісні і кількісні зростання колективу кафедри відкриває нові перспективи для її подальшої діяльності на благо України.

Спрямованість та результативність всіх складових діяльності кафедри значною мірою залежить від її лідера, його особистих характеристик, зокрема, якостей організатора, науковця, педагога, управлінця, психолога. Завідувачі кафедри протягом її 55-літньої історії:

1969-1975 рр. – к.е.н., доцент Олександр ПЕКУН  
1975-1984 рр. – д.е.н., професор Володимир АНДРУЩЕНКО  
1984-1989 рр. – д.е.н., професор Михайло ОЛЕКСІЄНКО  
1989-1994 рр. – к.е.н., доцент Андрій ФЛІССАК  
1994-2007 рр. – д.е.н., професор Сергій ЮРІЙ  
2007-2023 рр. – д.е.н., професор Ольга КИРИЛЕНКО  
з 2023 р. і дотепер – д.е.н., професор Андрій КРИСОВАТИЙ.

## КАФЕДРА ФІНАНСІВ ІМ. С.І. ЮРІЯ є провідною випусковою кафедрою факультету фінансів та обліку класичного університету Тернополя!

В даний час колектив кафедри фінансів ім. С. І. Юрія – це:  
12 докторів економічних наук, професорів;  
24 кандидати економічних наук, доценти; 5 викладачів;  
4 докторанти; 85 аспірантів; 2 інженери; 1 економіст

### ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

У 2024 р. підготовка студентів проводиться за такими освітніми програмами:

Ступінь вищої освіти «БАКАЛАВР»  
галузь знань 07 Управління та адміністрування  
спеціальність 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок  
освітньо-професійні програми «Фінанси», «Митна та податкова справа»  
Ступінь вищої освіти «МАГІСТР»  
галузь знань 07 Управління та адміністрування  
спеціальність 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок освітньо-професійні програми «Фінанси», «Фіскальне адміністрування», «Митна справа»  
освітньо-наукова програма «Публічні фінанси»

Ступінь вищої освіти «БАКАЛАВР»  
галузь знань 01 Освіта/Педагогіка  
спеціальність 015.39 Професійна освіта (Цифрові технології)  
освітньо-професійна програма «Цифрові технології. Фінансова грамотність»  
Ступінь вищої освіти «МАГІСТР»  
галузь знань 01 Освіта/Педагогіка  
спеціальність 015.39 Професійна освіта (Цифрові технології)  
освітньо-професійна програма «Фінансова грамотність»

Викладачі кафедри беруть участь у підготовці магістрів за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» галузі знань «Публічне управління та адміністрування» (раніше за спеціальностями галузі знань «Державне управління»). Підготовка фахівців здійснюється для органів державної влади та місцевого самоврядування, головним чином за державним замовленням Національного агентства України з питань державної служби. Крім цього, викладачі залучаються до проведення курсів підвищення кваліфікації для державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування.

Практико-орієнтоване навчання на освітніх програмах спрямоване на формування практичних умінь і навичок студентів, забезпечення зв'язку між теоретичними знаннями та реальною професійною діяльністю. Для реалізації цієї мети залучаються роботодавці: до формування й вдосконалення освітніх програм, навчальних планів, тематики курсових і випускних робіт, проведення лекційних занять, наукових заходів, а також до участі в роботі екзаменаційних комісій.

Співпраця кафедри із стейкхолдерами відбувається відповідно до укладених угод з Державною казначейською службою України, Державною податковою службою України, Державною митною службою України, Департаментом фінансів Тернопільської ОДА, Фінансовим управлінням Тернопільської міської ради, Фінансовим відділом Тернопільської РДА, Головним управлінням Пенсійного фонду України в Тернопільській області, кредитною спілкою «Калина», аудиторською фірмою «Тер Аудит», консалтинговою компанією «ФЕНІКС КОНСАЛТ», ТОВ «Ескаорт», ТОВ «Рімексон», ТОВ «Віта-Едванс», ТОВ «Ю-Контрол», ПП «Фенікс консалт», ГО «Партнерство» та ін.

На виконання Меморандуму про співпрацю між Державною митною службою України та ЗУНУ від 18.02.2021 р. на постійній основі проводяться тренінги на базі Департаменту спеціалізованої підготовки та кінологічного забезпечення Держмитслужби (м. Хмельницький). Практичну складову навчання забезпечують викладачі, які мають тривалий досвід роботи в митних органах – Володимир ТИТОР і Ігор КЕКІШ.

(Продовження на 4 стор.)

**«Успіх при найближчому розгляді виявляється всього лише результатом великої роботи і ретельної підготовки!» (Бодо Шефер – фінансовий Моцарт)**

Сьогодення кафедри фінансів

## Викладачі, докторанти, аспіранти кафедри працюють, примножують і збагачують наукову школу з фінансів, грошового обігу і кредиту, започатковану д.е.н., професором Сергієм ЮРІЄМ!

(Продовження. Початок на 3 стор.)

У доробку кафедри чисельні монографії, підручники, посібники та інша навчальна і методична література, яка стала настільною для колег всіх закладів вищої освіти України. Зокрема, це підручники: «Фінанси», «Місцеві фінанси», «Бюджетна система», «Казначейська система», «Соціальне страхування», «Бюджетний менеджмент».

Лише за 2022-2023 роки було опубліковано близько 400 наукових праць загальним обсягом понад 250 д. а., у тому числі: 8 монографій, 4 підручники, 2 навчальні посібники; понад 100 статей у фахових наукових журналах України, близько 40 публікацій у зарубіжних виданнях і у наукових виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз Scopus і Web of Science, понад 200 тез. Середній обсяг опублікованих наукових праць в розрахунку на 1-го викладача кафедри складає 5 д.а.

Результати наукових досліджень викладачів кафедри апробуються на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях та у процесі проведення науково-дослідних робіт; результати використовуються в навчальному процесі університету при викладанні фахових дисциплін.

Викладачі, докторанти, аспіранти кафедри працюють, примножують і збагачують наукову школу з фінансів, грошового обігу і кредиту, започатковану д.е.н., професором Сергієм ЮРІЄМ, на честь якого у 2015 р. була названа кафедра. Керівниками наукової школи є: д.е.н., професор, заслужений діяч науки і техніки України Андрій КРИСОВАТИЙ; д.е.н., професор, заслужений працівник освіти України Оксана ДЕСЯТНЮК; д.е.н., професор, заслужений діяч науки і техніки України Ольга КИРИЛЕНКО; д.е.н., професор, відмінник освіти Олександр ДЗЮБЛЮК. Мета функціонування наукової школи та її ідеологія полягає в розвитку теорії і практики фінансово-кредитних відносин.

В рамках цієї наукової школи в університеті працює понад 20 докторів наук та понад 100 кандидатів наук. Зокрема, викладачі кафедри, які успішно захистили докторські дисертації: Володимир ГОРИН, Василь ДЕМ'ЯНИШИН, Тетяна КІЗИМА, Зоряна ЛОБОДИНА, Богдан МАЛИНЯК, Олена СИДОРОВИЧ, Федір ТКАЧИК, Богдана ШУЛЮК.

Плеяда викладачів-кандидатів наук: Євген БОНДАРЕНКО, Вікторія БУЛАВИНЕЦЬ, Володимир ВАЛІГУРА, Галина ВАСИЛЕВСЬКА, Ірина ГУЗЕЛА, Святослав ГЕРЧАКІВСЬКИЙ, Володимир ДМИТРІВ, Анна ІВАНОВА, Оксана КВАСНИЦЯ, Андрій КІЗИМА, Світлана КОВАЛЬ, Наталія КОЛОМІЙЧУК, Катерина КРИСОВАТА, Ірина КРУП'ЯК, Анатолій ЛУЦИК, Олена ПЕТРУШКА, Віктор РУСІН, Світлана САВЧУК, Ірина СИДОР, Анатолій СИДОРЧУК, Вікторія СІДЛЯР, Володимир УГРИН, Олександр ШАШКЕВИЧ, Антон ШЕВЧУК.

### Магістри факультету фінансів та обліку класичного університету Тернополя отримали дипломи!

*Розпочали захід із вшанування хвилиною мовчання усіх Героїв, студентів, випускників, працівників ЗУНУ, які віддали своє життя за Україну.*

*З вітальними словами до присутніх звернулися голова вченої ради Західноукраїнського національного університету, завідувач кафедри фінансів ім. С.І.Юрія Андрій Крисоватий та прорєктор з науково-педагогічної роботи класичного університету Тернополя Віктор Острроверхов.*

*Вручаючи дипломи, декан ФФО Андрій Кізіма зазначив: «Сьогоднішній день є особливим для наших випускників. Ваші проведені роки в університеті були наповнені неабиякими викликами й завданнями, проте Ви навчилися їх долати та подолати залишилися під швидкозмінні обставини. Бажаю не втрачати хист, залишатися амбітними та сильними. Пам'ятайте, що Ви – гордість факультету фінансів та обліку ЗУНУ!»*



### НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА

Наукові дослідження – один з головних напрямків роботи кафедри. Викладачі, докторанти, аспіранти і студенти приймають участь у виконанні науково-дослідних тем, які фінансуються за рахунок державного бюджету, а також за кошти суб'єктів господарювання, територіальних громад.

Основні наукові пошуки в даний час проводяться за такими напрямками:

«Концепція відбудови та зеленої реконструкції України», фундаментальна науково-дослідна тема, №0124U000003, науковий керівник д.е.н., проф. Андрій КРИСОВАТИЙ, термін виконання 2024-2026 рр.

«Фіскальна політика протидії ризикам воєнного часу в умовах цифровізації економіки», прикладна науково-дослідна тема, №0124U000070, науковий керівник: д.е.н., проф. Оксана ДЕСЯТНЮК, термін виконання 2024-2025 рр.

«Фінансова система у забезпеченні стійкого економічного зростання України», комплексна науково-дослідна тема в межах основного робочого часу, №0121U109150, науковий керівник д.е.н., проф. Ольга КИРИЛЕНКО, термін виконання 2021-2025 рр.

«Пріоритети фіскальної політики України в умовах дивергенції митно-податкових інститутів», комплексна науково-дослідна тема в межах основного робочого часу, №012218U000765, науковий керівник д.е.н., проф. Андрій КРИСОВАТИЙ, термін виконання 2022-2026 рр.

### НАУКОВІ ПРОЄКТИ

У червні 2024 року викладачі кафедри виграли грант Інституту аналітики та адвокації у рамках проекту «Accountability and Capacity-building for Customs Oversight and Reform Development» (ACCORD) за фінансової підтримки Європейського Союзу. Тема проєкту «Моніторинг інституційної спроможності української митниці в парадигмі воєнних, повоєнних та євроінтеграційних викликів». Керівник к.е.н., доцент – Святослав ГЕРЧАКІВСЬКИЙ, виконавці – к.е.н., доцент Володимир ВАЛІГУРА, к.е.н., доцент Галина ВАСИЛЕВСЬКА.

Мета проєкту – моніторинг та формування стратегії посилення інституційної спроможності митних органів в Україні в контексті ризиків та викликів повномасштабної війни з росією, повоєнного відновлення та імплементації стандартів і вимог Європейського Союзу. Термін виконання 2024-2026 рр.

(Продовження на 5 стор.)

**«Більшість людей переоцінюють те, що можуть зробити за рік, і недооцінюють те, що можуть зробити за десять років!» (Бодо Шефер – фінансовий Моцарт)**

## МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ І СТУДЕНТСЬКА НАУКА – СЕРЕД ГОЛОВНИХ ПРІОРИТЕТІВ РОБОТИ КАФЕДРИ ФІНАНСІВ ІМ. С. І. ЮРІЯ!

(Продовження. Початок на 3-4 стор.)

### МІЖНАРОДНИЙ КРУГЛИЙ СТІЛ

Викладачами кафедри разом з науковцями Гданського університету у травні 2024 р. був проведений Міжнародний круглий стіл «Міжнародна співпраця в умовах глобальних викликів», у якому взяли участь понад 100 науковців, освітян, громадських діячів, молодих учених з України, Польщі, Німеччини, США, Великої Британії, Італії, Казахстану, Молдови.

До спілкування долучилися: президент Мінесотської академії офтальмології, медичний директор і голова правління центру хірургії Манкато, провідний лікар-офтальмолог Manakato Clinic Eye Care Center Наталія ДАНИЛКОВА; громадський діяч, керівник експертної групи з когнітивного менеджменту Асоціації політичних наук України Зоряна ГОЛОВАТА; професор Католицького університету в Мілані, д-р. Роберто МОРО-ВІСКОНТИ; доцент, ст.н.с. Національного інституту економічних досліджень Коріна ГРІБІНЧА; к.е.н. Казахського національного університету імені Аль-Фарабі Жанат ЗАКІЄВА; к.е.н., доц. Дніпровського університету імені Альфреда Нобеля, стипендіат VWS Університету Леуфана Ірина ШКУРА; магістр бізнес-адміністрування, д-р, професор Х'юстонського університету Магді САФА; студент 3 курсу Технічного університету Мюнхена та ЗНУ Денис КОЛОМІЙЧУК; студентка 3 курсу Гданського університету та ЗНУ Анастасія ВАСИЛЕВСЬКА; студентка факультету фінансів та обліку ЗНУ Анастасія КУСЕНЬ.



Спектр розглянутих питань: роль сталих фінансів у подоланні глобальних економічних викликів; стратегії та ініціативи зеленого фінансування; роль корпоративної соціальної відповідальності у відновленні національної економіки; вектори співпраці європейських країн та України; допомога українцям і Збройним Силам України під час повномасштабного вторгнення росії; згуртованість у волонтерській діяльності; робота громадських діячів, лікарів та української спільноти в Америці та ін.

### СТУДЕНТСЬКА НАУКА

Студентська наука завжди була у числі головних пріоритетів роботи кафедри. Динамічно працюють студентські наукові гуртки «Фінансова просвіта» (керівник – к.е.н., доцент Вікторія БУЛАВИНЕЦЬ), «Фіскальний аналітик» (керівник – к.е.н., доц. Володимир ДМИТРИВ), «Finance and accounting English club» (керівники – к.е.н. Наталія КОЛОМІЙЧУК, к.е.н. Ірина ГУЗЕЛА).

Щорічно наші студенти стають переможцями Всеукраїнських конкурсів і олімпіад. Так, лише у 2022-2023 рр. було одержано такі нагороди:

- диплом переможця I туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціалізації «Фінанси і кредит», студентка Віятик І.;
- диплом Всеукраїнського конкурсу наукових есе «Роздуми майбутнього фінансиста», студентки Боратинська Б. і Борецька У.;
- друге місце у Всеукраїнському турнірі з фінансової грамотності «FinCup-2022» на базі Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна, команда студентів Михалік А., Терлецький Р., Савчук В., Юрчишин В., Зубик К. і Пізнюр А.;
- перше місце у I турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціалізації «Фінанси і кредит», студентка Каратнюк-Гумовська А.;

– перше місце у конкурсі «10 найактивніших закладів вищої та професійно-технічної освіти» під час міжнародної кампанії з підвищення фінансової обізнаності дітей та молоді Global Money Week 2023. Учасниця конкурсу студентських презентацій з фінансової грамотності в категорії «Сеньйори» Каратнюк-Гумовська А. відзначена сертифікатом учасника.

Протягом багатьох років кафедрою проводяться науково-практичні конференції для студентів і молодих вчених «Актуальні питання фінансової теорії і практики» і «Фіскальна політика України в умовах євроінтеграційних процесів». Популярними серед студентів-гуртківців є такі форми занять, як: інтелектуальна гра, інтелектуальний турнір, науково-практичний семінар, телемарафон, лекція-вебінар, а в умовах дистанційного навчання – онлайн-тренінг, онлайн-диспут та ін.



**«Принципова позиція: ніколи не приймайте пораду людини, яка не є тим, ким Ви охоче б стали!» (Бодо Шефер – фінансовий Моцарт)**

Сьогодення кафедри фінансів

## Співпраця кафедри фінансів ім.С.І.Юрія класичного університету Тернополя з державними інституціями, з органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами свідчить про високий науковий потенціал викладачів!

(Продовження. Початок на 3-5 стор.)

### КАФЕДРА СПІВПРАЦЮЄ з багатьма закладами вищої освіти України, зокрема:

Волинський національний університет імені Лесі Українки  
Державний податковий університет  
Київський державний торговельно-економічний університет  
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана  
Київський національний університет імені Тараса Шевченка  
Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського  
Львівський національний університет імені Івана Франка  
Національний університет «Чернігівська політехніка»  
Одеський національний економічний університет  
Університет Григорія Сковороди в Переяславі  
Університет митної справи та фінансів  
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця  
Херсонський національний технічний університет  
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

### ЗАКОРДОННІ ПАРТНЕРИ КАФЕДРИ

The Austrian Federal Economic Chamber (Austria)  
Ljubljana School of Business (Slovenia)  
Netherland business academy (Netherland)  
Rezekne Academy of Technologies (Latvia)  
The EKA University of Applied Sciences (Latvia)  
The Jagiellonian University (Poland)  
The University of Gdansk (Poland)  
The Wroclaw University of Economics and Business (Poland)  
Marmara University (Turkey)  
Dortmund University of Applied Sciences and Arts (Germany)  
University of Applied Sciences HTW Berlin (Germany)  
University of Western Macedonia (Greece)

### СПІВПРАЦЯ З ДЕРЖАВНИМИ ІНСТИТУЦІЯМИ

Кафедра має укладені договори про співпрацю з понад 20 установами та організаціями, в тому числі: Державною казначейською службою України, Державною аудиторською службою України, Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України, Департаментом фінансів Тернопільської ОДА, Головним управлінням ПФУ у Тернопільській області, Фінансовим управлінням Тернопільської міської ради, органами місцевого самоврядування, низкою інших установ і організацій, суб'єктів господарювання приватного сектору економіки.

### СПІВПРАЦЯ З ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Попит на інноваційні розробки працівників кафедри з боку органів місцевого самоврядування та інших господарюючих суб'єктів постійно зростає. Використовуючи креативні підходи, що ґрунтуються на теоретичних дослідженнях та кращих зарубіжних практиках, вчені розробляють для замовників правила бюджетотворення, новітні формати бюджету співучасті, передові моделі оприлюднення інформації про бюджет та комунікування органів влади з громадськістю.

Впродовж багатьох років територіальні громади Тернопільської, Рівненської та інших областей є замовниками послуг кафедри. Розробка бюджету для громадян під керівництвом д.е.н., професора кафедри Богдана МАЛІНЯКА на замовлення Смизької селищної ради визнана кращою практикою впровадження механізмів громадської участі у малих громадах.

Партнерська співпраця не лише вдосконалює бюджетний процес на місцевому рівні, а й сприяє особистісному та професійному розвитку наших викладачів. Важливою складовою цієї діяльності є залучення студентів до практичної роботи. Завдяки участі в проєктах, студенти здобувають цінний практичний досвід, співпрацюють безпосередньо з працівниками органів місцевого самоврядування та розробляють конкретні документи.

За ініціативи завідувача кафедри д.е.н. проф. Андрія КРИСОВАТОГО у 2024 р. укладено меморандуми та договори про співпрацю з 10 територіальними громадами нашої області. В межах договорів готуються рекомендації щодо удосконалення інституційного забезпечення розроблення та реалізації бюджетної політики в територіальних громадах.

Отже, співпраця кафедри з органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами свідчить про високий науковий потенціал викладачів та сприяє його подальшому зростанню та відкритості керівництва кафедри до інноваційних змін і посилення практико орієнтованого навчання.

(Закінчення на 7 стор.)



На світліні: БЕРЕГІНІ КАФЕДРИ ФІНАНСІВ ім.С.І.ЮРІЯ інженери Марія Кушнір і Наталія Ведашенко, економіст - Богдана Максимчак



**«Думайте про своє здоров'я. Успіх неможливий без хорошого здоров'я. Багатство без здоров'я не принесе радості!» (Бодо Шефер – фінансовий Моцарт)**

## Кафедра активно долучається до управління фінансами Тернопільської міської територіальної громади та естетичного облаштування міста!

(Закінчення. Початок на 3-6 стор.)

### АВТОРСЬКИЙ ПРОЕКТ ЗАВІДУВАЧА КАФЕДРИ «СТУДІ ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ»



У 2023 р. завідувачем кафедри Андрієм КРИСОВАТИМ започатковано авторський проєкт «Студії публічних фінансів».

У межах проєкту проводяться лекції та зустрічі-дискусії відомих фінансистів. Зокрема, були прочитані лекції головою Рахункової палати України

Валерієм ПАЦКАНОМ на тему «Побудова всеохоплюючої системи контролю публічних фінансів», начальником Головного управління Державної казначейської служби України у Тернопільській області Петром ГРИНЧИШИНИМ на тему «Стійкість системи публічних фінансів в умовах воєнного часу».



### БЮДЖЕТ УЧАСТІ

Кафедра активно долучається до управління фінансами Тернопільської міської територіальної громади та естетичного облаштування міста. У 2021 р. було ініційовано проєкт бюджету участі «Благоустрій пішохідної зони на вулиці Львівській» на суму 2 млн грн, автором якого є д.е.н., професор Зоряна ЛОБОДІНА. Проєкт здобув перемогу у конкурсі; в результаті його реалізації у 2022–2023 роках облаштований тротуар вулиці Львівської перед головним корпусом ЗУНУ. Для увіковічення пам'яті Героїв Небесної сотні там висаджено липи. Проєкт сприяє покращенню естетичного вигляду і функціональності алеї як родзинки архітектурного ансамблю та однієї із культурних візитівок нашого міста, забезпечує комфорт, якісний відпочинок, безпеку жителів і гостей.



### ЗА УСПІХИ У НАУКОВІЙ ТА ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧІ КАФЕДРИ ВПРОДОВЖ УСЬОГО ПЕРІОДУ ЇЇ ІСНУВАННЯ ОТРИМАЛИ ЧИМАЛО ВІДЗНАК:

грамотами Тернопільської обласної ради – за вагомий внесок у розвиток освіти і науки, значні особисті досягнення у професійній діяльності, активну участь у підготовці фахівців, тривалу працю та з нагоди 55-річчя створення кафедри фінансів ім. С.І. Юрія – нагороджено Анатолія Луцика, Світлану Савчук та Анатолія Сидорчука;

грамоту Міністерства освіти і науки України – за ініціативу та наполегливість, високий професіоналізм, сумлінне виконання службових обов'язків та вагомий особистий внесок у розвиток сфери освіти і науки України – отримав Андрій Кізіма;

грамоту – за багаторічну сумлінну працю, вагомий особистий внесок у підготовку висококваліфікованих спеціалістів та плідну науково-педагогічну діяльність – отримала Зоряна Лободіна;

подяки – за багаторічну сумлінну працю, вагомий особистий внесок у підготовку висококваліфікованих спеціалістів та плідну науково-педагогічну діяльність – отримали Ірина Сидор, Вікторія Сідляр, Світлана Коваль, Богдан Малиняк, Віктор Русін;

Почесну грамоту МОН України – за багаторічну сумлінну працю, вагомий особистий внесок у підготовку висококваліфікованих спеціалістів та плідну науково-педагогічну діяльність – вручили Володимир Горину;

званням «Почесний працівник університету» відзначено Марію Кушнір;

нагрудний знак «Відмінник освіти» вручили Андрію Крисоватому, Оксані Квасниці, Володимир Валігурі, а нагрудний знак Міністерства освіти і науки України – «За наукові та освітні досягнення» – Ользі Кириленко!

**ВИПУСКНИКИ КАФЕДРИ успішно працюють в центральних і місцевих органах влади і управління, органах місцевого самоврядування, у Міністерстві фінансів України, Державній казначейській службі України, Державній податковій службі України, Державній митній службі України, Державній аудиторській службі, органах соціального захисту населення, Пенсійному фонді України, на підприємствах, в організаціях й установах різних форм власності, фінансових установах.**



**«Велика частина фінансової свободи звільняє ваше серце і розум від занепокоєння про життєві проблеми». (Сьюз Орман)**

# ОСНОВНІ ВІХИ ЖИТТЄВОГО ШЛЯХУ ТА НАУКОВА СПАДЩИНА

## Сергія Ілліча ЮРІЯ

*Сергій Ілліч ЮРІЙ (30.01.1950 р. – 11.11.2012 р.) – відомий український вчений, доктор економічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки, почесний професор Віденського міжнародного університету, член Клубу ректорів Європи, почесний професор Економічної академії імені Д.А. Ценова, академік Академії економічних наук України, академік Академії наук вищої школи України, голова Тернопільського обласного відділення Національного олімпійського комітету України, віцепрезидент Федерації волейболу України.*



Народився 30 січня 1950 р. на Буковині, у селі Шишківці; у 1966 р. закінчив середню школу; працював у колгоспі «Україна» у рідному селі.

**ВІХИ ФАХОВОГО ЗРОСТАННЯ:** у 1967 р. вступив до Чернівецького фінансового технікуму і здобув фах фінансиста. Трудову діяльність розпочав економістом інспекції державних доходів Новоселицького районного фінансового відділу Чернівецької області. Потім була служба в армії (1969-1971 рр.). У 1971 році став студентом Тернопільського фінансово-економічного інституту, який закінчив у 1975 р.

### СТАНОВЛЕННЯ С.І. ЮРІЯ ЯК НАУКОВЦЯ:

Навчався в аспірантурі Московського економіко-статистичного інституту. У 1982 році захистив кандидатську дисертацію на тему «Відтворення основних фондів в умовах соціалістичної інтеграції».

У 1996 р. в Київському державному економічному університеті захистив докторську дисертацію на тему «Спільне підприємництво в Україні: фінансовий аспект розвитку».

**ПЕДАГОГІЧНА КАР'ЄРА С.І. ЮРІЯ** розпочалася у 1975 р. з посади викладача кафедри грошового обігу та кредиту (старшого викладача та у 1989 р. – доцента Чернівецького держуніверситету). Пройшов шлях до професора, завідувача кафедри фінансів, кафедри міжнародних фінансів, директора інституту фінансів та до Ректора Тернопільського національного економічного університету у 2002 р. Завідувач кафедри фінансів ТНЕУ у 1994-2007 рр. Завідувач кафедри міжнародних фінансів ТНЕУ у 2008-2012 рр. Ректор ТНЕУ у 2002-2012 рр.

### ЗА БАГАТОРІЧНУ ПРАЦЮ ТА ЗНАЧНІ ЗАСЛУГИ НА ОСВІТЯНСЬКІЙ І НАУКОВІЙ НИВІ С.І. ЮРІЙ МАВ БАГАТО НАГОРОД І ПОЧЕСНІ ЗВАННЯ:

Орден Миколи Чудотворця (2004) – Вища відзнака Фонду міжнародних премій. Нагрудні знаки «Почесна відзнака ДПА України» (2005) та «За сприяння податковим органам» (2010). Нагрудні знаки «Петро Могила» та «За наукові досягнення» Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. Орден «За заслуги» III ступеня (2007). «Золота медаль» імені М.І. Туган-Барановського (2009) Академії економічних наук. Знак «Ушинський К. Д.» (2010) Академії педагогічних наук України. Нагрудний знак «За сприяння митним органам України». Почесна грамота Кабінету Міністрів України.

С.І. Юрій був науковим консультантом дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук: Зятковський І. В. «Фінанси суб'єктів господарювання: основні засади та практика організації» (08.04.01 – фінанси, грошовий обіг і кредит, 2006 р.); Шкільняк М. М. «Механізм управління державною власністю в системі національної економіки» (08.00.03 – економіка та управління національним господарством, 2009 р.); Дем'янишин В. Г. «Формування і реалізація бюджетної доктрини України» (08.00.08 – гроші, фінанси і кредит, 2010 р.); Десятнюк О. М. «Діалектика ризиковості розбудови податкової системи України» (08.00.08 – гроші, фінанси і кредит, 2010 р.); Івашук І. О. «Митна доктрина глобального простору» (08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини, 2010 р.); Кізіма Т. О. «Фінанси домогосподарств: концептуальні засади теорії та практики» (08.00.08 – гроші, фінанси і кредит, 2011 р.); Куриляк В. Є. «Цивілізаційні і міжкультурні виміри міжнародного менеджменту» (08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини, 2011 р.); Лещук В. П. «Еволюція фінансового капіталу фінансово-промислових груп» (08.00.08 – гроші, фінанси і кредит, 2013 р.); Кравчук Н. Я. «Фінансові дисбаланси світової економіки в умовах асиметрії глобального розвитку» (08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини, 2014 р.)



С.І. Юрій був науковим керівником

здобувачів, які захистили дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук: (1998 р.) Кізіма Т.О., Івашук І.О.; (2001 р.) Бак Н.А.; (2002 р.) Кравчук Н.Я.; (2003 р.) Федірко М.М., Комарницька Р.Г.; (2004 р.) Таранов І.М., Хавтур О.В., Криховецька З.М., Кузьмович О.В.; (2005 р.) Тулай О.І., Погрішук Г.Б., Тріпак М.М., Войтешук А.Д.; (2006 р.) Макуцький Р.Т., Карпишин Н.І., Клівіденко Л.М., Губанова Л.І., Сидор І.П., Сидорович О.Ю., Вовна Н.І., Мулярчук А.К., Фрадинський О.А.; (2007 р.) Коваль С.І.; (2010 рік) Машко А.І.; (2012 р.) Луцишин О.О., Ібрагімов М.Р.; (2012 р.) Карапетян О.М., Сапожников В.Б.; (2013 р.) Круп'як І.І., Назаренко І.Ф., Булавинець В.М.

С. І. Юрій у 2004 р. створив та був головним редактором наукового журналу «СВІТ ФІНАНСІВ». Був членом редакційних колегій науково-теоретичних та інформаційно-практичних журналів: «Фінанси України», «Вісник ТНЕУ», «Банківський вісник», «Регіональна економіка», «Журнал європейської економіки», «Психологія і суспільство».

### НАУКОВИЙ ДОРОБОК С.І. ЮРІЯ

охоплює понад 200 праць, з них – 14 монографій, 8 підручників, 25 навчальних посібників, 56 статей у фахових журналах. Керівник і розробник 11 науково-дослідних держбюджетних тем.

Автор і науковий редактор підручників: «Казначейська система» (2002, 2006), «Соціальне страхування» (2004), «Фінанси» (2008, 2012), «Економічна теорія: політична економія» (2009), «Теорія фінансів» (2010), «Бюджетна система» (2013).

С.І. Юрій автор і співавтор монографій: «Фінансово-кредитний механізм спільних підприємств (методологія, теорія і практика)» (1991); «Фінансові аспекти ринкового господарства: теорія та практика» (1995); «Спільне підприємництво: фінанси, кредит, валюта» (1995); «Фінансові проблеми економіки перехідного типу» (1997); «Антологія бюджетного механізму» (2001); «Економічна інтеграція України в Європейський Союз» (2003); «Економічні проблеми ХХІ століття: міжнародні та український вимір» (2007); «Становлення доктрини фінансової системи України» (2008); Економічний енциклопедичний словник; Економічна енциклопедія (2000-2002); «Фінансова думка України» (2010).

### СПЕКТР НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ С.І. ЮРІЯ:

Проблеми теорії і практики фінансів в умовах становлення ринкових відносин.

Розвиток державних фінансів у поєднанні зі становленням демократичних процедур і проблемами бюджетного вибору.

Реформування бюджетної системи і фіскальної політики. Міжнародні фінанси в умовах глобалізації і становлення фінансової економіки.

Проблеми міжнародної мобільності капіталу у вимірі глобальних координат.

Системні детермінанти світових економічних криз, їхні сучасні модифікації.

Проблеми боргової економіки на національному й глобальному рівні.

Фінансові, кредитні та валютні аспекти спільного підприємництва. Соціальний захист населення в умовах ринку.

Фінанси домогосподарств і основи організації сімейної економіки.

**«Ваші активи – ваші співробітники. Інвестуйте більше в те, що добре працює. Нехай підуть не виконавці!» (Манодж Арора)**



## Ольга Кириленко: «Мені пощастило, що доля звела мене в стінах Alma mater з чудовими людьми!»

Доленосна для мене кафедра фінансів! Саме так я сприймаю наш колектив, в якому пройдено шлях від студентки – до завідувача.

Завжди буду вдячна Сергію Іллічу, який у 2007 році довірив мені керувати кафедрою. За 16 років різнопланової і доволі складної діяльності нам довелося пережити багато випробувань, які гартували і дали змогу сформувати коло однодумців, об'єднаних любов'ю до своєї роботи, прагненням навчити студентів майбутньому фаху, сформувати їх як цілісних, непересічних особистостей, справжніх патріотів України.

Мені пощастило, адже доля звела мене в стінах Alma mater з чудовими людьми – саме при їхній всемірній підтримці проходило моє становлення як педагога і науковця, разом ми вчили студентів, проводили наукові пошуки, створювали і розвивали Тернопільську наукову фінансову школу, засновану великим вчителем С.І.ЮРИЄМ, готували плеяду науковців-фінансистів.

Особлива подяка ректорам Андрію КРИСОВАТОМУ і Оксані ДЕСЯТНЮК, декану факультету фінансів та обліку Андрію КІЗИМІ за глибоке розуміння, конструктивну підтримку та допомогу у вирішенні усіх питань життєдіяльності кафедри.

Дякую усьому колективу нашої потужної кафедри за багаторічну спільну роботу. Низький уклін усім Вам!

Світла віра в зшнайшвидше закінчення війни і повернення до мирного життя дає нам насагу і далі працювати задля виховання фахівців нового покоління для відновлення України.

Впевнена, що перед кафедрою фінансів ім. С.І. Юрія Західноукраїнського національного університету відкрита широка дорога для подальшого вдосконалення та розвитку.



Ольга КИРИЛЕНКО,  
завідувач кафедри у 2007-2023 рр., д.е.н., проф., заслужений діяч науки і техніки України, відмінник освіти,  
почесний професор Західноукраїнського національного університету

## Олена Сидорович: «Кафедра фінансів імені С.І.Юрія стала моєю науковою родиною!»



У житті кожної людини є місця, періоди і люди, знайомство з якими відміряють певні віхи життя, формують внутрішні ідеали, окреслюють подальший життєвий вибір та без перебільшення, визначають майбутню долю. Таким рубіконом для мене і для моїх однолітків став вступ в тодішню Тернопільську академію народного господарства та перше знайомство з професорсько-викладацьким колективом випускової кафедри фінансів.

Складний і такий захопливий світ фінансової науки, особливості і тонкощі фінансової практики ми пізнавали разом з живими легендами фінансової науки, – представниками Тернопільської фінансової школи.

Можливість відвідувати лекційні і практичні заняття, наукового керівництва курсовими та дипломними роботами знаними фахівцями фінансової науки, відрізняли нас від студентів з інших навчальних закладів, для яких наші улюблені викладачі кафедри були здебільшого лише авторами підручників, посібників і фахових статей, які вивчалися та щедро цитувались у студентських наукових роботах.

Миті безпосереднього та близького спілкування з науковцями кафедри фінансів, знаними професорами та доцентами такими як Юрій Сергій Ілліч, чие ім'я носить сьогодні кафедра, Андрущенко В.Л., Крисоватий А.І., Кириленко О.П., Безгубенко Л.М., Зятковський І.В., Дем'янишин В.Г., Бескид Й.М., Парижак Н.В. та ін. стали тим базисом, основою, яка заклала не лише підґрунтя нашої підготовки як фахівців фінансової сфери, але сформуливали нестримне бажання бути подібним до своїх Вчителів.

Підтвердженням цього є той факт, що з студентів-фінансистів нашого, 1996 року вступу, 8 захистили дисертації з фінансів та, уже самі працюючи на рідній кафедрі, отримали можливість передавати студентам набуті знання, ідеї та навички.

Для нас кафедра фінансів імені С.І.Юрія стала не лише частиною життя, в якій ми проживали яскраві роки студентського, аспірантського життя, але і нашою науковою родиною, у якій молодому поколінню не лише передавали фахові знання, долучали до таїнств фінансової теорії та практики, але надавали насагу для реалізації сміливих планів та наукових задумів, щоб в щоденній праці і завзяті будувати економічне майбутнє держави.

Цьогоріч, наша альма-матер святкує 55-літній ювілей! 55 років славних традицій і клопіткої праці в атмосфері вільномудства, глибокої відповідальності за сьогодні і майбутнє, бажання бути гідним продовжувачем наукових здобутків представників Тернопільської фінансової школи для продовження формування нової генерації фахівців-фінансистів.

З великим трепетом, від широкого серця бажаю рідній кафедрі фінансів імені С. І. Юрія, працівникам та випускникам, нинішнім студентам миру, нових здобутків на науковій та освітянській ниві, довгих літ плідної праці, можливості реалізації творчих задумів та натхнених планів.

Олена СИДОРОВИЧ, д.е.н., проф., професор кафедри фінансів ім. С.І. ЮРИЯ

## «Модерні фінанси: глобальні виклики і сучасні тренди» - перший міжнародний фінансовий форум стартував сьогодні на кафедрі фінансів ім.С.І.Юрія!

До 55-річчя кафедри фінансів ім. С. І. Юрія 19-23 червня 2024 року у Західноукраїнському національному університеті відбудеться Перший міжнародний фінансовий форум «Модерні фінанси: глобальні виклики і сучасні тренди».

Перший міжнародний фінансовий форум – це обмін досвідом і думками представників наукової спільноти та практиків у розв'язанні актуальних проблем трансформації фінансового простору в умовах глобальних викликів і загроз.

У межах панельних дискусій та воркшопів буде обговорено широкі питання щодо інноваційних векторів розвитку фінансової науки та практики, сучасних безпекових та глобалізаційних трендів у фінансовій політиці України та закордонно.

Упродовж 3 днів учасники візьмуть участь у таких дискусійних платформах: Виклики і загрози для публічних фінансів України; Фінанси бізнес-простору і асиметрії фінансових технологій сучасності; Безпекові аспекти національної системи фінансів

в умовах глобальної нестабільності; Персональні фінанси, домогосподарства і пропозиція праці.

Спікери заходу: д.е.н., професор, ректор Західноукраїнського національного університету – Оксана Десятнюк; д.е.н., професор, голова Вченої ради Західноукраїнського національного університету, завідувач кафедри фінансів ім. С. І. Юрія – Андрій Крисоватий; перший заступник Міністра фінансів України – Денис Улюгін; міністр економіки (1992-1993), міністр фінансів (2007-2009), віцепрем'єр-міністр кількох урядів України, народний депутат семи скликань – Віктор Пинзеник; д.і.н., професор, віцепрезидент НАН України, академік НАН України, директор Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України – Олег Рафальський.

Організатори – кафедра фінансів ім. С. І. Юрія класичного університету Тернополя та ДНУ «Академія фінансового управління» Міністерства фінансів України.

«Фінансова свобода – це свобода від страху». (Роберт Кійосакі)

## КАФЕДРА ФІНАНСІВ ІМ.С.І.ЮРІЯ ФАКУЛЬТЕТУ ФІНАНСІВ ТА ОБЛІКУ КЛАСИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ТЕРНОПОЛЯ дбає про фінансову грамотність та фінансову освіченість краян!



У межах Тернопільської наукової школи фінансів, заснованої професором Сергієм ЮРИЄМ, на кафедрі було започатковано надзвичайно актуальний напрям сучасної фінансової науки, присвячений фінансовій грамотності та фінансовій освіченості населення.

Наш колектив активно розвиває цей напрям, виступаючи ініціатором, організатором та учасником різноманітних міжнародних, всеукраїнських, регіональних та університетських просвітницько-виховних заходів у сфері підвищення рівня фінансової грамотності громадян, насамперед дітей та молоді.

У 2013 р. було відкрито першу в Україні магістерську програму «Управління фінансами домогосподарств» (керівник – д.е.н., професор Тетяна КІЗИМА) та впроваджено у навчальний процес дисципліну «Методика викладання фінансової грамотності» для бакалаврів спеціальностей «Фінанси» і «Банківська справа».

Були підписані меморандуми про співпрацю у сфері підвищення рівня фінансової грамотності населення із загальноосвітніми навчальними закладами, громадськими організаціями, управлінням освіти і науки Тернопільської ОДА.

На базі кафедри відкрили тренінг-центр «Фінансова просвіта» й організовано студентський науковий гурток «Фінансова просвіта / Financial Education» (керівник – к.е.н., доцент Вікторія БУЛАВИНЕЦЬ), що об'єднує активну, креативну і творчу студентську молодь у її прагненні до отримання нових знань, особистісного зростання та підвищення рівня фінансової грамотності.



Сьогодні у межах гуртка функціонують проблемні групи: «Фінансова грамотність населення» (координатори – д.е.н., професор Тетяна КІЗИМА і к.е.н., доцент Світлана КОВАЛЬ); «Управління публічними фінансами в умовах цифровізації економіки» (координатори – д.е.н., професор Зоряна ЛОБОДІНА і к.е.н., доцент Світлана САВЧУК); «Фінанси територіальних громад» (координатори – к.е.н., доцент Вікторія БУЛАВИНЕЦЬ і к.е.н., доцент Ірина СИДОР); «Фінанси державно-приватного партнерства» (координатор – д.е.н., доцент Богдана ШУЛЮК); «Методологія наукових досліджень у фінансах» (координатор – д.е.н., професор Володимир ГОРИН).

Члени наукового гуртка – активні учасники та призери олімпіад, конкурсів наукових робіт, конференцій та ін. заходів; вони організовують тренінги, наукові вечірки та імпрези, знімають науково-познавальні серіали, беруть інтерв'ю у відомих та успішних людей. Все це збагачує знання студентів, сприяє всебічному розвитку та здобуттю необхідних фахових навиків. Тож не випадково команда наших гуртківців «Фінансисти з Файного міста» (Катерина ЗУБИК, Анна МИХАЛІК, Аліна ПІЗНЮР, Вікторія САВЧУК, Ростислав ТЕРЛЕЦЬКИЙ, Вікторія ЮРЧИШИН (тренерка команди – Наталія КОЛОМІЙЧУК) отримала першість серед 44 ЗВО України у Всеукраїнському турнірі з фінансової грамотності «FinCup-2022», що проходив у Харківському національному університеті ім. В. Н. Каразіна. Жюрі конкурсу відзначило додатковим дипломом нашу команду за найкращу творчу роботу та високий рівень дослідження.

У 2016-2017 рр. викладачі кафедри брали участь у розробці, організації і реалізації просвітницького проекту «Фінансову освіту в кожну школу», який двічі перемагав на конкурсах проектів за фінансової підтримки Тернопільської ОДА. У межах проекту проводилися тренінги з фінансової грамотності для учнів загальноосвітніх шкіл Тернопільської області, були підготовлені методичні вказівки для вчителів «Основи фінансової грамотності» і навчальний посібник з курсу «Методика викладання фінансової грамотності» для студентів.

У 2019 р. була започаткована й успішно акредитована ОПП «Фінансова грамотність» для здобувачів другого (магістерського) рівня освіти. Практико-орієнтоване навчання з використанням сучасних інноваційних методик викладання, що реалізується викладачами кафедри, стимулює студентів до активної участі у різноманітних заходах, спрямованих на популяризацію фінансової грамотності, насамперед серед дітей та молоді.

(Продовження на 11 стор.)



**«Щоб розбагатіти, треба заробляти гроші, поки ви спите». (Девід Бейлі)**

## КАФЕДРА ФІНАНСІВ ІМ.С.І.ЮРІЯ ФАКУЛЬТЕТУ ФІНАНСІВ ТА ОБЛІКУ КЛАСИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ТЕРНОПОЛЯ дбає про фінансову грамотність та фінансову освіченість краян!



(Продовження. Початок на 10 стор.)

За ініціативи студентів та викладачів кафедри у м. Тернополі були реалізовані соціальні проекти: «Тролейбус щастя: Фінансово грамотний маршрут» (який у 2015-2016 рр. курсував вулицями міста, акцентуючи увагу пасажирів на необхідності підвищення рівня фінансової грамотності для сучасної людини) і «Кіно без меж» (створення українських фільмів з тифлокоментарями для незрячих людей та організація їх показу для цієї категорії населення, який отримав фінансування із Громадського бюджету м. Тернополя у 2019 р.).

Колектив кафедри активно співпрацює із освітянами загальноосвітніх шкіл, коледжів, ліцеїв, професійно-технічних закладів Західного регіону України. Зокрема, за активної участі студентів, котрі навчаються на ОПП «Фінансова грамотність», на базі університету були проведені численні освітняські форуми, з-поміж яких:

Перший освітній форум «Упровадження курсу «Фінансова грамотність» в навчально-виховний процес у контексті змін сучасної освіти» (2017 р.); Другий регіональний освітній форум «Особливості впровадження курсу «Фінансова грамотність» у контексті модернізації освітнього процесу» (2018 р.);

Вернісаж-практикум для педагогів Тернопільської області «Проект «Фінансова грамотність» у контексті реформування освіти» (2018 р.);

Круглий стіл «Взаємодія освітян, влади і громадськості у підвищенні фінансової грамотності молоді Тернопілля» (2018 р.);



Третій регіональний освітній форум з методики викладання фінансової грамотності (2019 р.);

Другий Всеукраїнський вернісаж-практикум «Тиждень фінансової грамотності. Прев'ю» (2019 р.);

Четвертий он-лайн-форум з методики викладання фінансової грамотності (2020 р.).

Успішно співпрацюють із закладами початкової та середньої освіти члени наукового гуртка «Фінансова просвіта / Financial Education», знайомлячи учнів з основами фінансової грамотності. Особливо тісна взаємодія та плідна співпраця склалася з початковою школою «Ерудит» м. Тернополя. Безпосередність та кмітливість учнів цієї школи надихають наших гуртківців на проведення для них різноманітних навчально-пізнавальних та розважальних заходів в межах щорічних Тижня фінансової грамотності і Всесвітнього тижня грошей.

Куратор напрямку «Фінансова грамотність» д.е.н., професор кафедри Тетяна КІЗИМА бере активну участь у теле- і радіопрограмах місцевих медіа та публікується у регіональній пресі. Зокрема, вона є частою гостею у студії та прямих ефірах Тернопільської обласної державної телерадіокомпанії (нині «Суспільне Тернопіль») і телеканалу TV-4 з розповідями про особливості управління особистими фінансами, необхідність формування заощаджень та підвищення рівня фінансової грамотності населення в Україні.

У 2021 р. вона проводила тренінг і викладала курс «Фінансова грамотність» для слухачів міжнародного освітнього проекту «Норвегія – Україна», що реалізовувався у ЗУНУ за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Норвегії.

Щороку студенти та викладачі кафедри беруть активну участь в організації та проведенні Всеукраїнського тижня фінансової грамотності, а починаючи з 2016 р., щорічно долучаються до відзначення Всесвітнього тижня грошей (Global Money Week) – щорічної міжнародної освітньої кампанії, метою якої є розвиток фінансової грамотності дітей та молоді.

(Закінчення на 12 стор.)



«Ризик виходить від незнання того, що ти робиш». (Уоррен Баффет)

## КАФЕДРА ФІНАНСІВ ІМ.С.І.ЮРІЯ ФАКУЛЬТЕТУ ФІНАНСІВ ТА ОБЛІКУ КЛАСИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ТЕРНОПОЛЯ дбає про фінансову грамотність та фінансову освіченість країн!

(Закінчення. Початок на 10-11 стор.)



З 2018 році за результатами звіту про селфі-флешмоб на тему «Зроби селфі – відзначай Всесвітній тиждень грошей разом!», університет, факультет фінансів та кафедру фінансів ім. С.І. Юрія за оцінкою Child & Youth Finance International, було визна-

но однією із найактивніших організацій у святкуванні Всесвітнього тижня грошей в Україні. У 2019 р. знову було підтверджено статус нашого університету як провідної організації, що приймає активну участь у відзначенні Global Money Week та популяризує фінансову грамотність серед населення.

У 2023 р. студенти і викладачі кафедри активно долучилися до участі у конкурсі «10 найактивніших закладів вищої та професійно-технічної освіти» та здобули перемогу з-поміж 139 освітніх закладів під час міжнародної кампанії Global Money Week 2023. Центр фінансових знань Національного банку України «ТАЛАН» нагородив ЗУНУ кубком переможця і сертифікатом на купівлю книжок та ігор з фінансової грамотності для бібліотеки навчального закладу на суму 7 тис. грн.

Ще більш масштабнішим було святкування Global Money Week у 2024 р.

Фінансисти, науковці, вчителі об'єдналися під гаслом «Навчайся! Накопичуй! Заробляй!» у спільному прагненні – підвищувати фінансову грамотність молодого покоління.

Упродовж п'яти днів викладачі та студенти кафедри, а також учні й вчителі шкіл-партнерів організували неймовірно цікаву палітру науково-просвітницьких та розважальних заходів, об'єднаних провідною ідеєю поширення фінансових знань та раціонального ставлення до власних грошей.

Причому помітною особливістю відзначення Global Money Week 2024 стало суттєве збільшення цільової аудиторії заходів, які значною мірою були зорієнтовані не лише на учнів загальноосвітніх шкіл та студентів коледжів й університетів, але і дітей з особливими потребами, внутрішньо переміщених осіб тощо.

За результатами проведених заходів Західноукраїнський національний університету 2024 р. став одним із 10 найактивніших ЗВО України та отримав кубок переможця і сертифікат на 7 тис. грн. для придбання наукової літератури з фінансової грамотності.

Тож разом популяризуємо і підвищуємо рівень фінансової грамотності серед українців, адже бути фінансово грамотним сьогодні не лише модно і престижно, але і вкрай необхідно!



«Гроші – це те, на що ми міняємо свою життєву енергію». (Вікі Робін)



## Випускники кафедри фінансів ім. С. І. Юрія ФФО володіють необхідними практичними навичками та високим рівнем теоретичної підготовки!

Висловлюю щирю подяку професорсько-викладацькому складу кафедри фінансів ім. С. І. Юрія факультету фінансів та обліку за високий рівень підготовки студентів – випускників Західноукраїнського національного університету за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Усі випускники, які працевлаштовані у ГУ Державної казначейської служби України у Тернопільській області, зарекомендували себе як відповідальні, дисципліновані працівники, що володіють необхідними практичними навичками та високим рівнем теоретичної підготовки.

Бажаю колективу Західноукраїнського національного університету в цілому та зокрема кафедри фінансів ім. С. І. Юрія натхнення, творчого та професійного розвитку.

Дякую за кваліфіковану підготовку молодих спеціалістів, а також сподіваюся на подальшу співпрацю.

**Петро ГРИНЧИШИН**, начальник Головного управління Державної казначейської служби України у Тернопільській області



## Марія Мельник: «Випускники кафедри фінансів ім. С.І. Юрія ЗУНУ – кваліфіковані фахівці податкової справи!»

В особливий період історії України саме кадрова політика виступає одним із надзвичайно важливих компонентів життєдіяльності нашої держави.

Кафедра фінансів ім. С.І. Юрія ЗУНУ є осередком поєднання наукових здобутків та практичних навичок для майбутніх працівників податкових органів.

Велика частина працівників ГУ ДПС у Тернопільській області є випускниками класичного університету Тернополя. Однак, кадровий потенціал податкових органів Тернопільщини щороку продовжує поповнюватися випускниками кафедри.

Висловлюю вдячність колективу кафедри за якісну підготовку студентів, які набувають навичок професіоналізму у сфері справляння податків, вміють креативно мислити та вирішувати складні завдання в умовах сучасних викликів і загроз.



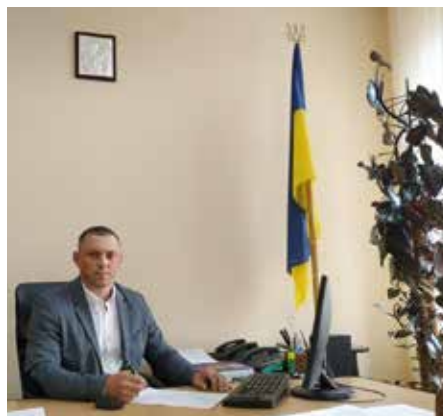
**Марія МЕЛЬНИК**, заступник начальника Головного управління Державної податкової служби у Тернопільській області

## Високу конкурентоздатність на ринку праці мають випускники класичного університету Тернополя

Висловлюю щирю подяку науково-педагогічному колективу кафедри фінансів ім. С. І. Юрія Західноукраїнського національного університету за якісну підготовку Ваших студентів та випускників. У процесі роботи у місцевих фінансових органах вони зарекомендували себе як справжні професіонали та фахівці своєї справи, що здатні вирішувати найрізноманітніші виклики у фінансовій сфері з метою забезпечення фінансової стабільності в Тернопільській області.

Рівень підготовки випускників свідчить про їх високу конкурентоздатність на ринку праці та можливість реалізувати свій потенціал для економічного розвитку нашої країни.

**Володимир ЧЕПІЛЬ**, директор департаменту фінансів Тернопільської обласної військової адміністрації



## Юрій Мацібора: «Західноукраїнський національний університет виховує сучасну спільноту компетентних фахівців та професіоналів митної справи!»

Кафедра фінансів ім. С.І. Юрія факультету фінансів та обліку Західноукраїнського національного університету виховує компетентних фахівців та професіоналів митної справи – яскравих особистостей, які прагнуть своєю професійною діяльністю втілювати в життя принципи інноваційного розвитку, соціальної відповідальності та стратегічного мислення.

Багато випускників класичного університету Тернополя працюють у Тернопільській митниці. Зокрема, у 2023 році працевлаштовано більше десятка вузівців, з яких шестеро успішно поєднують навчання та роботу. Це є одним із успішних результатів нашої тісної співпраці, яким ми дуже пишаємося.

**Юрій МАЦІБОРА**, виконувач обов'язків начальника Тернопільської митниці



**«Фінансове благополуччя неможливе без фінансових обмежень і планування своїх витрат». (Бодо Шефер – фінансовий Моцарт)**

## Волонтерська діяльність

## Працівники і студенти кафедри фінансів ім. С. І. Юрія факультету фінансів та обліку класичного університету Тернополя беруть активну участь у різноманітних заходах щодо підтримки Збройних сил України, військовослужбовців та ВПО



Війна, яка повномасштабно увірвалася до України 22 лютого 2022 року, згуртувала свідомих українців, які, у міру власних сил, можливостей і знань, волонтерять разом – заради Перемоги!

Працівники і студенти кафедри фінансів ім.С.І. Юрія факультету фінансів та обліку класичного університету Тернополя беруть активну участь у різноманітних заходах щодо підтримки Збройних сил України, військовослужбовців та ВПО, зокрема:

– серпень 2022 р. бійці 80-ї окремої десантно-штурмової бригади ЗСУ зі Львова отримали поза-шляховик Jeep Grand Cherokee, до купівлі якого приєдналися студенти і працівники кафедри, випускники ФФО ЗУНУ спільно з меценатами: ПАБ «Beer Garage», ЮМ «Elios», сім'ям Ціх О.Ю. (США), Габріель І.М. (Іспанія), Марченко М.М., Климик О.І. та Червоноградському РТЦК СП, які допомогли у доставці авто війнам;

– березень 2023 р. студенти та викладачі взяли участь у проведенні благодійної ярмарки; на виручені кошти придбано тепловізійний приціл для військових

103 бригади 64 батальйону РВП, а також інші допоміжні засоби захисникам (балаклави, взуття, ліхтарики, військові шапки, ніж-мечеть, розкладушку, ноші для поранених, фляги, маскувальну стрічку, балони для пічки, сумки-розгрукки, підсумки для гранат та магазинів, аптечки, рюкзак та форми-британки, продукти тощо);

– червень 2023 р. взяли участь у зборі коштів на аукціоні Благодійного студентського вечора у Тернопільському академічному обласному українському драматичному театрі ім. Т. Г. Шевченка на підтримку 44 окремої артилерійської бригади імені гетьмана Данила Апостола;

– листопад 2023 р. студенти і викладачі кафедри в межах Тижня фінансової грамотності та з волонтерською допомогою (одяг, солодощі, фрукти, іграшки, настільні ігри та речі першої необхідності) відвідали Язловецький Монастир сестер-непорочниць, де після початку війни знайшли прихисток матері та діти-сироти з окупованих територій;

– квітень 2024 р. викладачі та студенти досналися до придбання FPV-дрона військовому Руслану Ч. з 105 бригади ТРО, який разом із побратимами знаходиться на Куп'янському напрямку;

– студенти та викладачі допомагають плести маскувальні сітки в бібліотеці ім. Л. Каніщенка, роблять благодійні внески та активно беруть участь у всіх ініціативах на підтримку захисників;

– у червні 2024 р. кафедра ініціювала збір коштів на автомобіль швидкої допомоги на запит військових ЗСУ.

Працівники кафедри, зокрема, професор Володимир Горин, готують їжу (вареники) для захисників і захисниць України.

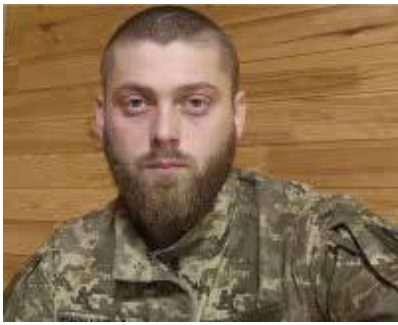
Тернопільським об'єднанням Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка нагороджено подякою члена ради правління ТМО ВУТ «Просвіта», студентку ЗУНУ, ОПШ «Фінанси» Вікторію Савчук за формування національно-свідомої громадської позиції, прищеплення навичок благодійництва, патріотизм, просвітництво, допомогу у зборі коштів на потреби 105-ї окремої бригади територіальної оборони ЗСУ у межах благодійної акції «Усе для Перемоги!».



« Найбільший талант полягає в тому, щоб вміти знаходити мотивацію для власних дій! » (Бодо Шефер – фінансовий Моцарт)

# ВИПУСКНИКИ КАФЕДРИ - НОВІТНІ ГЕРОЇ УКРАЇНИ!

Дякуємо. Пам'ятаємо. Шануємо. Молимося...



**КОЛОДРИВСЬКИЙ**  
Владислав Васильович (14.03.1995-03.02.2023) під час виконання бойового завдання загинув випускник кафедри фінансів ім. С.І. Юрія факультету фінансів та обліку ЗУНУ, який служив у 25 окремій повітрянодесантній Січеславській бригаді.

Снайпер на псевдо «Зевс» потрапив до одного з найкращих підрозділів легендарної повітрянодесантної бригади.

Владислав завжди говорив, що щасливий від того, що має можливість бути дотичним до новітньої історії нашої держави: «Робота снайпера – важка, потребує певних вмінь та навичок, а головне регулярних тренувань. Але розуміння того, що ти прикриваєш своїх побратимів, що ти можеш врятувати їх життя – надихає і надає сил.

Перемога нашої країни залежить від кожного українця, нашої згуртованості, сили та віри. Тільки вперед – до щасливого, мирного життя України!»



**ТЕРЕБІЙ Андрій**  
Богданович (28.10.1991-04.04.2022) загинув 4 квітня 2022 року в боях за місто Рубіжне Луганської області.

Від 2014 – учасник АТО. Військову службу проходив у 24 ОМБр, 54 ОМБр, а також в УДА. З початком російського вторгнення в Україну воював на фронті в складі 81-ша окрема аеромобільна бригада 122 ОАеМБ. Був сміливим і воїном на псевдо «Сокіл».

**Нагороди:**

- орден «За мужність» III ступеня (22 червня 2022, помертньо) – за особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі;

- медаль «За жертвовність і любов до України» (4 березня 2016). Нагороджений Патріархом Київським і всієї Русі-України Філаретом;

- відзнака Президента України «За участь в антитерористичній операції» (17 лютого 2016);

- орден «Лицар Мужності та Честі» (25 жовтня 2017) – за особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України в Українська добровольча армія УДА;

- Хрест Бойового Братерства (14 березня 2019);

- медаль «За участь в боях Бахмутський рубіж».

Військовому помертньо присвоєно звання «Почесний громадянин Тернополя» за вагомий особистий внесок у становлення української державності та особисту мужність і героїзм у виявленні у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України.



**ОГОРОДНІК Роман**  
Валерійович (05.07.1991-02.10.2022) загинув під час штурмових дій зі сторони збройних сил російської федерації у районі населеного пункту Одрадівка Донецької області. Під час повномасштабного російського вторгнення в Україну був командиром 2-го мінометного взводу 2-ї мінометної батареї 2-го механізованого батальйону 30-ї окремої механізованої бригади імені князя Костянтина Острозького.



Лейтенант Роман Огороднік (позивний «Ромео») стояв до останнього, не покидаючи позиції. Мужньо борючись за нашу країну ціною власного життя.

Похований в родинному селищі.

**Нагороди:**

- почесний нагрудний знак «Сталевий хрест»;

- орден Богдана Хмельницького III ступеня, (28 вересня 2023, помертньо) – за особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку.

**ТРИШНЕВСЬКИЙ Богдан**  
Миколайович (28.01.1998-21.04.2022) загинув в одному з боїв з окупантами у Донецькій області.

Ще з дитинства мріяв про професію військового. Після закінчення середньої школи вступив до Одеської академії сухопутних військ. Після випуску з вищу, офіцером десантно-штурмових військ, командиром взводу відбув в зону проведення АТО/ООС. Там, зі зброєю в руках і зустрів широкомасштабне вторгнення російських окупантів.



Богдан був надійним, вмотивованим, цілеспрямованим побратимом і не раз закривав їх собою. Для нього врятувати життя людини було найвищим законом людяності. Незламний Герой до останнього стояв на захисті нашої Батьківщини.

Нагороджений Орденом «За мужність» III ступеня (17 червня 2022 року, помертньо) – за особисту мужність під час виконання бойових завдань, самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі.

**ЯЦУХ Сергій Васильович**  
(06.08.90-16.03.2022) героїчно загинув у боях з російськими окупантами в с. Новоселівці поблизу м. Чернігова – випускник кафедри податків та фіскальної політики ФФО ЗУНУ 2012 року, державний інспектор митного поста «Нові Яриловичі» Чернігівської митниці, патріот України!



Герой з перших днів війни захищав Чернігів від ворога у лавах Збройних сил України у складі 21-го окремого стрілецького батальйону. Життя воїна обірвалось під мінометним обстрілом агресора.

**Нагороди:**

- орден «За мужність» III ступеня (2.05.2022, помертньо) – за особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі.

«Ми бачимо троянди,  
але не помічаємо колючок. Ми бачимо успіх, але не підготовку до нього». (Бодо Шефер)

Для хороших заробітків потрібні хороші знання.  
Намагайтеся постійно вчитися, читати, розширювати кругозір. (Бодо Шефер – фінансовий Моцарт)

З студентської пошти

**Фінансова грамотність  
сприяє особистому  
фінансовому добробуту та  
підвищує якість життя!**



Тетяна КОЛІСНИК, ПОФГ-11:

Багато людей обирають професію, пов'язану з фінансами, тому що їм подобається працювати з числами, вирішувати аналітичні завдання та шукати закономірності в даних.

У сьогоднішній дуже важливо бути фінансово грамотним, оскільки фінансова грамотність сприяє особистому фінансовому добробуту та підвищує якість життя. Вона допомагає зменшити фінансові ризики та забезпечити фінансову стабільність. Фінансово грамотна людина розуміє базові економічні поняття, вмє рахувати гроші, планувати бюджет та керувати грошовими потоками. Завдяки цьому може ефективно розпоряджатися фінансами, накопичувати та вигідно інвестувати їх.

**Навчатися на ФФО ЗУНУ  
цікаво і престижно!**

Богдан БУДЬОНКОВ, ФМПС-11:

Обираючи майбутню професію, я надав перевагу освітній програмі «Митна та податкова справа» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та Фондовий ринок», яка є на кафедрі фінансів факультету фінансів та обліку Західноукраїнського національного університету.

Чим вона мені подобається? Все дуже просто: я хочу мати престижну і високооплачувану роботу, адже, отримавши диплом випускника, зможу працювати в податкових або митних органах України.

Навчатися на факультеті фінансів та обліку Західноукраїнського національного університету цікаво і престижно! У вільний час я беру активну участь у творчих і освітніх заходах, а також знаходжу час на подорожі з друзями. Мені подобається навчання, яке дає змогу розвиватися і розкривати всі свої здібності.



**Фінансова професійна освіченість – це шлях  
до започаткування та розвитку свого власного  
бізнесу, фінансового успіху, до можливості стати  
заможною та фінансово незалежною людиною!**

Софія БРОДЮК, студентка гр. ФФ-11:

Доросле життя кожної людини починається з вибору професії і вступу до навчального закладу, де безпосередньо здобуватиметься обраний фах.

ЗУНУ! Факультет фінансів та обліку! Кафедра фінансів імені С. І. Юрія! – ось мій свідомий вибір, який став першим кроком до престижної і завжди актуальної професії.

Чому саме фінанси? Тому, що у сучасному світі ця професія є однією із найбільш престижних і високооплачуваних, вона потребує застосування управлінських та аналітичних навичок для оцінки фінансового стану підприємств та організацій, складання прогнозів, бюджетування, забезпечення контролю над витратами грошових коштів.

Це професія сучасності та майбутнього, яка формує не тільки особисте професійне становлення, а й суспільне зростання та економічний розвиток держави, відкриває для тебе цілий світ фінансів! Фінансова професійна освіченість – це шлях до започаткування та розвитку свого власного бізнесу, фінансового успіху, до можливості стати заможною та фінансово незалежною людиною.

Слова вдячності випускників

**Фінансова грамотність та спеціальність фінансиста завжди  
затребувана та необхідна!**



Соломія ТАБАКА, випускниця 2021 року, група ФФм-21:

Лише найкращі спогади про навчання на кафедрі фінансів ім. С. І. Юрія. Отримані знання стали важливим фундаментом і дозволяють мені успішно здійснювати свою професійну діяльність.

У своїй роботі, як комунікаційного менеджера центру підтримки підприємств Дія.Бізнес у Тернополі, при спілкуванні з підприємцями із різними досвідом та сферами діяльності, один із найчастіших запитів є пошук хорошого фахівця з фінансів. Фінансова грамотність та спеціальність фінансиста завжди затребувана та необхідна.

Особлива вдячність науковому керівнику та всім викладачам гуртка «Фінансова просвіта». Щиро дякую за досвід та цікаве навчання усім викладачам кафедри і бажаю подальших професійних здобутків та досягнень!

**Мої лідерські якості та навички комунікації набули  
розвитку саме в університеті!**

Ольга МОРОЗ, випускниця 2022 р. ФФО ЗУНУ, група ФМПСм-21, аналітик відділу мікрокредитування напрямку Ошадбанку:

Моє студентське життя розпочалося з вступу до ЗУНУ на кафедру фінансів імені С.І. Юрія у 2015 році. Свою майбутню спеціальність я обирала довго і підходила до своєї професії відповідно, адже від цього залежало моє майбутнє.

Навчаючись зрозуміла, що я зробила вірний вибір. Мій факультет подарував мені найкращих друзів, які поруч зі мною ось уже 9 років. Моя кафедра – те місце, де працюють професіонали, кращі викладачі, для яких не існує складних питань чи неможливих задач. Для мене вони є прикладом високого рівня людяності та професіоналізму!

Мої лідерські якості та навички комунікації набули розвитку саме в університеті! Два роки я займала посаду студентського декана факультету фінансів і це той досвід, який допоміг мені стати впевненою в собі та наполегливою у своїй справі.

Завдяки навчанням на 1 курсі магістратури, я змогла влаштуватися на роботу в Ошадбанк. Спочатку, на посаді менеджера з обслуговування клієнтів, пізніше – в.о. керівника відділення банку, економіста відділу продаж. В даний час працюю аналітиком відділу мікрокредитування напрямку.

Вдячна викладачам кафедри за допомогу у реалізації власних амбіцій, за ті необхідні навички і знання, які я використовую у житті та на роботі!



**Університетська  
Думка**

Засновник і видавець  
Західноукраїнський  
національний університет

Ресстраційне свідоцтво

ТР №424-24пр від 25.12.2006 р.

Адреса редакції:

46009 м. Тернопіль, вул. Львівська, 11

+38-067-26-76-493

gazeta\_wunu@ukr.net, mariya173@ukr.net

Баліцька Марія Йосипівна -

оригінал-макет, верстка, дизайн

У випуску газети використані матеріали

відділу інформації

та зв'язків з громадськістю ЗУНУ

Газета виходить у форматі pdf

Головний редактор Марія Баліцька

За зміст і достовірність фактів відповідає автор публікації. Висловлені авторами думки можуть не збігатися з позицією редакції. Редакція газети залишає за собою право редагувати схвалені до друку тексти. При передруку поширення на «Університетську думку» – обов'язкове!

Газета виходить з благодійною метою для безкоштовного розповсюдження.